

MAUN SURESİ ÜZERİNDEKİ İLGİSİZ VE AŞIRI YORUM (9)

(...dünden devam)

İşâret ettiğimiz bu âyetlerin hiçbirinde namazın ve zekâtın ne olduğu izâh edilmemiştir. Çünkü toplum bu kavramları biliyordu. Bütün bu kanıtlar, namazın ve zekâtın İslâm'dan önce de mevcudolduğunu; müslümanların, peygamberliğin tâ başlangıcından itibaren namazlarını kıldıklarını, zekâtlarını da verdiklerini; Hz. İsâ'nın ağzından nakledilen: *"Sağ olduğum sürece Allah bana namaz kılmayı, zekât vermeyi emretti"*

(
Meryem Sûresi: 31)

,
"İsmâîl, âilesine namaz kılmayı, zekât vermeyi emrederdi"

Meryem Sûresi: 55)

âyetleri de namaz ve zekâtın eski dinlerde, çok eski zamanlardan beri var olduğunu gösterir.

MÂ'ÛN SÛRESİ

İyiliğe engel olan müşriklerin vasıfları anlatıldığından sûreye Mâûn adı verilmiştir. Mekke'de indiği, üslûbundan belli olduğu gibi çoğunluğun da görüşüdür. Hamdi Yazır ve Muhammed İzzet Derveze gibi biz de, İbn 'Abbâs ve İbnü'z-Zubeyr görüşünü benimseyerek sûrenin tamamının Mekke'de indiği kanâatindeyiz. Çünkü âyetler birbirine bağlıdır. 4'ncü âyetteki takîb fâ'sı, veya sebep fâ'sı, bu âyeti öncesine bağladığı gibi 5 ve 6'ncı âyetlerdeki mevsul isimleri de önceki âyetteki **"el-musallîn"**i açıklamakta, son âyet de atıf vâv'ıyle öncesine bağlanmaktadır. Birbirini izah eden ve birbirlerine ayrılmaz biçimde bağlı olan bu âyetlerin, ayrı ayrı indiği düşünülemez. Sûre Mekke'de, Tekâsûr Sûresinden sonra inmiş olup 7 âyeti içermektedir. Resmî sıralamada 107'nci, iniş sırasına göre 17'nci sûredir.

Rahmân ve Rahîm Allah'ın adıyla. 1- Din(âhiret cezâsın)ı yalanlayan(adam)ı gördün mü? **2-** İşte o, öksüzü iter, kakar;

3

- Yoksulu doyurmağa önayak olmaz.

4

- Şu namaz kılanların vay haline,

5

- Ki, onlar namazlarından gaflet ederler (kıldıkları namazın değerini bilmez, ona önem

vermezler).

6

- Onlar gösteriş (için ibâdet) yaparlar.

7

- En ufak bir yardımı esirgerler.

Tefsîr:

Bu âyetlerde dini, yani âhiret hesap ve cezâsını yalanlayanların, yetime acımayacakları, onu itip kakacakları, yoksula yardım etme-yecekleri, başkalarını da yardıma teşvik etmeyecekleri belirtildikten sonra namazlarından sehveden yani namazı önemsemeyen, huzursuz ve gaflet ile, eğlence gibi namaz kılan kimselere teessüf edilmekte ve namazın ruhlarına tesir etmediği o kimselerin vasıfları belirtilmektedir: Onlar gösterişi seven, gösteriş için ibâdet eden, zekât vermeyen veya birinin işini görmek için çanak, çömlek, balta, keser gibi ev eşyasını ödünç vermeyen kimselerdir.

Demek ki âhiret hesap ve cezâsına inanan kimse, yetime acır, yoksula yardım eder, namazını huzur ile, zamanında ve sürekli kılar. Gösterişi sevmez, yaptığı iyiliği ve ibâdeti gösteriş için değil, samimiyetle yapar, başkalarına iyilik eder.

Son âyetteki “**el-mâ‘ûn**” kelimesi üzerinde dört görüş vardır: Zekât, mal, su, konu komşu arasında ödünç verilen kabacak, balta, kova, makas gibi eşyadır.

“

ve yemne‘ûne’l-mâ‘ûn”

: Zekâta engel olurlar, yahut kimseye yardım etmezler, su vermezler veya kimseye emanet eşya vermezler anlamlarına gelir. Bunların hepsi âyetin muhtemel mânâları olmakla beraber, genellikle Kur'ân'da namaz, zekât ile beraber kullanıldığından biz burada da mâ'ûn kelimesinin zekât anlamına geldiği kanısındayız. Onun için meâlde bu mânâyı tercih ettik. Nitekim Hz. Alî, oğlu Muhammed Hanefiyye, İbn Abbâs, İbn 'Ömer, Zeyd ibn Eslem, Dahhâk ve 'İkrime,

“

mâ‘ûn”

u zekât olarak tefsîr etmişlerdir.

(devamı yarın..)

